

Virksomhetsplan for Solstrålen barnehage 2025 – 2029

Innholdsfortegnelse

Innhold	3
Barnehagens samfunnsmandat.....	3
Visjon:	5
Hovedmål:	5
På vei mot målene og visjonen trenger vi:	5
Satsingsområder:.....	5
Lærende fellesskap	6
Anerkjennende kommunikasjon og god dialog.....	6
Filosofi	7
Barns medvirkning og danning.....	8
Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.....	8
Godt språkstimulerende miljø.....	9
Barns lek og prosjekt inkluderende fellesskap.....	10
Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet.....	10
Livsmestring og helse	11
Bærekraftig utvikling	12
Læring.....	12
5 åringen og rutiner for overgang mellom barnehage skole	13
Prosessmål:.....	13
Overføring av informasjon fra barnehage til skole, Sfo	14
Skolegruppen.....	14
Prosjektorientert tilnærming	15

Mål:.....	15
Hvordan vil vi gjøre det:	15
Fagområder	15
Tverrfaglig arbeid i løpet av året	16
Pedagogisk Dokumentasjon	16
Mål:.....	16
Hvordan vi gjør det:.....	16
Merkedager og tradisjoner.....	16
Plan for merkedager og tradisjoner i Solstrålen barnehage	17
Læring i hverdagssituasjoner.....	17
Plan for kvalitet og læringspotensial i hverdagssituasjoner.....	18
Hvordan vi ønsker å arbeide mot visjonen og målene - Visjonen.....	19
Handlingsplan for omsorg og trygghet.....	20
Handlingsplan for medvirkning i samsvar med alder og modenhet	21
Handlingsplan for positivt samspill og lek	21
Handlingsplan for anerkjennelse og respekt for identitet og kultur.....	22
Vurdering.....	23
Plan for vurdering i Solstrålen barnehage	23
PROGRESJONSPLAN.....	24
Kompetanseplan – Solstrålen barnehage	25
Årshjul for kompetanseplan, ansatte i Solstrålen barnehage.....	27

Innhold

Virksomhetsplanen bygger på Lov om barnehager, Rammeplan for barnehagene, Sola kommunes vedtekter, kvalitetsplan for barnehagene i Sola og barnehagens visjon. Virksomhetsplanen er primært et arbeidsredskap for personalet. Den gir også foreldre, kommunen, politikere og andre samarbeidspartnere innsikt i barnehagens innhold og arbeidsmåter. Denne planen er mellom annet bygget på Rammeplan for barnehage [Rammeplan for barnehagen | udir.no](#) og kvalitetsplan for den gode Sola barnehagen [Kvalitet i Solabarnehagen - Strategi mot 2030.pdf](#). Virksomhetsplanen er rullerende og gjelder for 4 år om gangen. Det blir utarbeidet en årsplan for et år om gangen som er mer spisset mot satsingsområder for hvert barnehageår.

Barnehagens samfunnsmandat

I formålsparagrafen til Barnehageloven står det at barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.

Videre står det at barna skal få utfolde skaperglede, undring, og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, og skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og modenhet.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barnet, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas. Barnehagen skal sikre barn under opplæringspliktig alder et oppvekstmiljø som både gir utfordringer som er tilpasset barnets alder og funksjonsnivå og trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger.

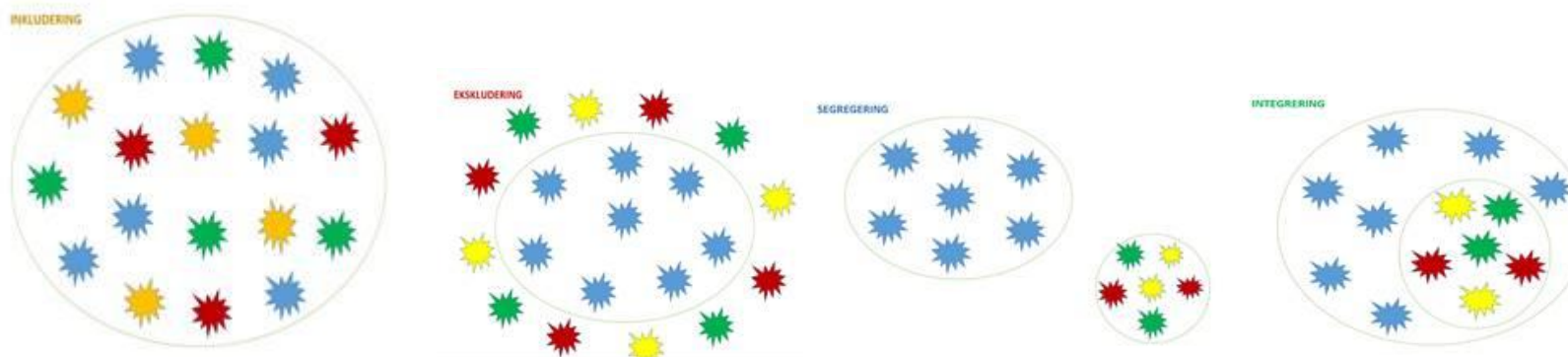
Barnehagen skal styrke barns muligheter for læring og aktiv deltakelse i fellesskap med jevnaldrende. Barnehagen skal også ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging av diskriminering og mobbing.

Dette er barnehagens samfunnsmandat, og videre beskriver §2 i loven at barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Rammeplanen legger føringer for barnehagens innhold og arbeidsmetoder.

Barnehageloven legger føringer for alt arbeidet vi gjør i barnehagen og vi forankrer våre satsingsområder, innhold og metoder utefra den. Virksomhetsplanen fletter inn de fleste målsettingene fra lovverket. Den 1-årige årsplanen til barnehagen konkretiserer mål, samtidig som det er et utgangspunkt for månedsplaner og ukeplaner for avdelingene. Det aller viktigste er at det som skjer i arbeidet sammen med barna er i samsvar med barnehageloven. For å sikre dette må vi ha gode planer og bruke dem aktivt i for- og etterarbeid i det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Barnehageloven endret 01.01.2021

Lov om Barnehager: § 42. *Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, aktivitetsplikt.* Med det nye regelverket innføres et mer systematisk tiltak i arbeidet mot bl.a. mobbing og krenkelser, og den nye lovendringen viser også til aktivitetsplikt som del av tiltaket. Alle barnehager skal systematisk og skriftlig følge opp barn ved tilfeller av mobbing i barnehagen. Det er et stort ansvar å arbeide med barn. Derfor må vi bidra til å være oppmerksomme på hvordan barnet har det i barnehagen.

Visjon:

«Felleskap i barndommens magi»

Det er viktig at barna får lov til å være barn! Barndommen er en livsfase som ikke kan tas igjen og lek er barnas hovedvirksomhet i barndommen, de leker fordi de har lyst!

Hovedmål:

Vi vil hjelpe barna til å utvikle gode emosjonelle og sosiale ferdigheter, slik at de gjennomgår en personlig utvikling som gir dem positiv identitet og selvfølelse.

På vei mot målene og visjonen trenger vi:

Ansatte som inngår i anerkjennende samspill med barn og har en Autoritativ oppdragerstil.

Ansatte som inkluderer og viser omsorg.

Ansatte som setter krav og har forventninger til barnet.

Ansatte som verner om og stimulerer barnas lek.

Ansatte som styrker barnas språk.

Ansatte som legger til rette for allsidig fysisk og psykisk utvikling.

Ansatte som reflekterer over egen praksis

Satsingsområder:

- Lærende felleskap
- Livsmestring i et godt og trygt miljø
- Barns rett til medvirkning
- Mangfold og gjensidig respekt
- Inkluderende felleskap

Alle barn uansett kjønn, etnisitet, livssyn, religion eller kultur skal oppleve respekt. Barn som blir møtt med omsorg og respekt, viser selv omsorg og respekt for andre.

Lærende felleskap

Med dette menes at personalet skal være i utvikling og bevegelse der refleksjon over våre praktiske handlinger med bruk av relevant teori i barnehagedagen er drivkraften som fører arbeidet fremover.

Kritiske refleksjonen til alt vi tilegner oss er viktig når det er tilgang til mye informasjon om kunnskap. Hva er rett kunnskap. Store deler av kunnskap er bygget på tillit. Kunnskapsmotstand: Man tror det man vil tro, istedenfor det man skal tro. Evidens fra direkte erfaringer med kritisk refleksjon er viktig når kunnskap er sårbart. Ved å anvende kritisk tenking er det behov for bakgrunnskunnskap. Derfor er vi opptatt av å heve kunnskap og kompetanse til alle ansatte.

Personalet skal ha en undrende og nysgjerrig holdning til arbeidet sammen med barna. Et eksempel kan være hvorfor barna sier nei når det er ryddetid. Er det fordi barna får for lite tid til lek, eller er det at de ikke liker å rydde?

Å stille disse spørsmålene blir viktig i arbeidet, og det finnes faktisk ikke riktige svar når vi jobber med barn. Personalet må bruke et profesjonelt skjønn som betyr at hver situasjon og barn er unik, og ved å reflektere over praksisen med barna lærer vi av hverandre og kan få nye svar og innfallsvinkler i ivaretagelsen av barna.

Egnede metoder for å få frem den kritiske refleksjonen er pedagogisk dokumentasjon, praksisfortellinger, observasjoner av barns lek, relasjonskartlegging etc.

Ved pedagogisk dokumentasjon kan det brukes foto av barn, og da er det samspillet og prosessen som er i fokus. Bildene som tas kan være utgangspunkt for refleksjon i personalgruppen eller sammen med barna.

Barnetegninger fra en tur kan også være en pedagogisk dokumentasjon, da de kommer frem hva barna har vært opptatt av når de var på turen. Verdisyn og synet på barnet blir viktige diskusjoner omkring arbeidet med å være en lærende organisasjon. Hvordan vi mener at barnet lærer best blir sentralt. Det skal brukes tid på å lese faglitteratur som omhandler om å se barnet som subjekt, og hva det innebærer.

Anerkjennende kommunikasjon og god dialog

Barn har behov for å bli sett og bekreftet uavhengig av hva det gjør. På den måten kan de oppleve reel medvirkning, få tro på egen kraft og utvikle en god selvfølelse. I dette ligger det et voksent ansvar for å skape de gode møtene, det gode samspillet og den anerkjennende kommunikasjonen som uttrykker omsorg overfor barn. Det innebærer blant annet: -

- å se hva barnet er interessert i
- følge barnets innspill bekrefte barnets initiativ sette ord på barnets handlinger ☑
- positiv ledelse

Filosofi

Fagområdet har også et spennende begrep- filosofi som vi vil konsentrere oss om. Personalet skal øve seg på å stille åpne spørsmål til barna. Ved å stille åpne spørsmål blir barna motiverte til å tenke ut svar selv, og undre seg omkring ulike tema og hendelser. Brukes i både samlingsstund og dagligdagse samtaler med barn. Pedagogisk dokumentasjon er et viktig verktøy i arbeidet. Personalet må være aktivt lyttende med både syn og hørsel for å få med seg hva barna er opptatt av, og ta utgangspunkt i de «gylne» øyeblikk der barna er i utforsking.

Åpne spørsmål starter ofte med et spørreord (hva, hvem, hvordan, hvor) og når man da setter på et verb og personlig pronomen har man et åpent spørsmål. Eks: Hvor skal du? Man kan også spørre barnet om det skal på butikken når barnet kommer med barnevognen og vesken under armen, men det åpner ikke opp for at barnet definerer selv sin lek og intensjon.

Utviklingsstøttenes kommunikasjon (Marte Meo):

1. Ansatte søker informasjon om hvor barnet har sitt oppmerksomhetsfokus.
2. Ansatte bekrefter barnet/barnets oppmerksomhetsfokus og initiativ, og legger så til sin tur og sin reaksjon.
3. Ansatte avventer barnets svar/reaksjon på sin egen handling.
4. Ansatte benevner barnets initiativ, handling, reaksjon, svar og følelser på en måte som blir bekreftende for barnet.
5. Ansatte tar ansvar for interaksjonen (samhandlingen) slik at den blir en turtaking i flere omganger og en rytme som gjør det mulig for barnet å være aktivt med i interaksjonen.
6. Ansatte gir anerkjennende bekreftelse på ønsket atferd.
7. Ansatte triangulerer barnet til omgivelsene ved å benevne personer, objekter og fenomener for barnet.
8. Ansatte gir tydelige signaler om innledning og avslutning

Barns medvirkning og danning

Både FNs barnekonvensjon og barnehageloven sier at barn skal gis medvirkning i barnehagen. Barn blir sett på som en medborger med rett til å si sin mening og ha mulighet til å kunne påvirke sin hverdag. Dermed blir barns stemme i det daglige arbeidet med barna viktig. Hvordan barna opplever vår omsorg og planer er viktig å tenke på når vi evaluerer og planlegger.

Medvirkning betyr ikke at barna skal bestemme alt, men de skal virke med i prosessene og få nødvendig informasjon. Det er vårt ansvar å skjerme barna fra for mange valg, vi skal skape tydelige rammer for barna som de kan operere innenfor.

Barnets uttrykk er viktig når vi skal planlegge og evaluere en aktivitet. Virket det som om barna syntes det var kjedelig, satt de ikke i ro, ville springe vekk fra aktiviteten, eller virket de oppslukt, og spurte om vi kunne gjøre det en gang til. Dette er tydelig signal fra barna, om vi har truffet eller ikke. Vi må hele tiden justere våre planer i takt med barnegruppen.

Barns lek er medvirkning i praksis, og å sette av nok tid til lek blir å ivareta barns medvirkning, derfor blir det viktig å ikke lage en for stram dagsrytme der leken får for mange avbrudd.

Prosjektarbeid er en god måte å jobbe med barns medvirkning på, da den tar utgangspunkt i barnet der personalet skal følge barnas «spor». For å skape interesse og felles fokus kan gjerne personalet legge ut spor og følge med på hvordan barna tar i bruk materiellet. Her vil vi bruke «remidamateriell» som gir mulighet for ulike innfallsvinkler og måten barna tar i bruk materiellet er ikke gitt på forhand.

Å se barnet som subjekt er avgjørende for å ivareta barns medvirkning (Biesta) Å se barn som subjekt menes at man ser på barnet som kompetent med iboende behov for å høre til felleskapet. Innholdet blir sentralt og det vektlegges at innholdet bør være noe tredje som barnet og pedagogen er sammen om. Da får man fokus over på innholdet som kan være en bok eller en sølepytt og man samhandler omkring aktiviteten. Relasjonen blir her likeverdig.

Hvis man mangler dette tredje sakstilhøve kan vi bli for opptatt for av barnets egenskaper, og kan gjøre barnet til et objekt, ved at man beskriver handlinger og egenskaper hos barnet. Det å gi klister til barn for god oppførsel kan være et eksempel på at vi gjør barnet til et objekt. Vi vurderer barnets handlinger som gode og belønner barnet.

Danning vil si at barnet skal bli seg selv samtidig som de skal bli en del av felleskapet, og de fordrer de samme prinsippene som legges til grunn for barns medvirkning.

Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.

I Solstrålen barnehage går vi mye på tur i nærmiljøet, der vi har tilgang på både skog, marker, bondegårder og bibliotek og gymsal. Dermed har vi et godt utgangspunkt for å gi barna rike naturopplevelser og bevegelseserfaringer.

Barna får blant annet klatre opp i trær, balansere og gå i ulendt terreng. Erfare plante og dyreliv, og få erfaringer med værfenomener som vind, regn, snø og is.

Vi har også tilgang til gymsal på Stangelandsenteret som gir barna gode muligheter for allsidige bevegelseserfaringer og barna blir trygge på skolemiljøet som de skal bli en del av.

Vi har tre EL sykler som har plass til 6 barn i hver sykkel. Dette er et godt utgangspunkt for å komme seg ut på tur. Vi har plutselig hele Sola kommune som nærmiljøet når vi kan bruke syklene på tur med barna.

5åringene skolegruppen skal ha vanntilvenning, og målet er å bli trygge i vannet.

Småbarnsavdelingen har tilgang til å bruke gymsal på Stangelandsenteret og Solrommet på Sola sykehjem.

Godt språkstimulerende miljø

Personalet skal gi barna muligheter for å bli kjent med språket der barnet selv er aktivt. Barna lærer best med bruk av hele kroppen. I sandkassen, ved bleieskift eller påkledning er gode utgangspunkt for dialog og samtale med barna.

Det kroppslige språket og det verbale språket er like viktig, barna skal bli møtt med sine uttrykk, og personalet skal være lydhøre for hva barna formidler.

Barna skal bli kjent med barnelitteratur, og bøker skal være tilgjengelig på avdelingen. Bøkene skal være tilpasset barnas alder, og det er viktig å bytte ut bøkene ved jevne mellomrom slik at barna stadig får utvide sitt repertoar. Vi ønsker at flerspråklige barn som bruker første språket, eller morsmål i hjemmet skal lese bøker på sitt første språk/morsmål. Dette er med på å styrke alle barnas språk.

Rim og regler, sang og musikk har en rytme som virker stimulerende på barn, og gir muligheter for varierte uttrykk. Barna skal også få erfaringer med ulike musikkinstrumenter som djembe, bjellekrans, trepinner, rasleegg mm.

For alle barn er det viktig å bli forstått og få mulighet til å uttrykke seg. Vi støtter opp om at alle barn bruker sitt morsmål, samtidig som vi fremmer barns norskspråklige kompetanse. Vi støtter også de barna som har behov for å forsterke talespråk med tegn-til-tale eller grafiske symboler. Vi bruker Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) for å styrke språklig, sosiale og faglig utvikling. Vi leser for barna slik at de utvikler språket og ordforrådet sitt.

Barns lek og prosjekt inkluderende fellesskap

Barns lek skal det skapes tid og rom for i barnehagen, det er barnas viktigste aktivitet. Her lærer barna å samhandle med hverandre og bygge vennskap og dele leker.

Det å få en venn, og få innpass i leken skjer ikke av seg selv. De ansatte skal observere leken, og se hva som skjer. Hvem er det som alltid bestemmer, hvem får de minst populære rollene, og ønsker barnet selv å ha denne rollen?

Hvis det er barn som ikke får være med i leken, skal den ansatte stimulere og hjelpe barnet ved å finne ut hva det er som gjør at barnet ikke får være med, og hjelpe barnet videre. Den ansatte kan også bruke seg selv inn i leken for å gi barna innpass.

Miljøet i barnehagen både ute og inne skal innby til lek der barna kan bruke miljøet fritt, det skal ikke være for mange «regler» laget av personalet angående barns lek.

De ansatte skal også gi barna felles erfaringer som kan være utgangspunkt for lek. En tur til brannstasjonen eller et eventyr kan gi barna noe felles å leke ut fra, og kan være en motvekt mot de kommersielle temaene som kommer fra Disney og andre kanaler.

Å gi barna muligheter for å få venner er det viktigste vi kan gjøre i et inkluderende fellesskap. Det er viktig at foreldrene spiller på lag med oss i barnehagen. Vi trenger at dere snakker positivt om andres barn og ansatte. Prosjektet inkluderende fellesskap skal legge til rette for å gjøre hverandre gode på å være en god venn, og en god støtte når barnet vil trenge det i hverdagen.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet

Personalet har ansvar for at alle barn får oppleve at de selv og alle i gruppen, er betydningsfulle personer for fellesskapet.

Alle barn er unike og kommer til barnehagen med sin personlighet og sine egne erfaringer. Barna utvikler seg ulikt og i forskjellig tempo, da må vi ha en innstilling om at det er ikke sikkert at alle har behov for å lære det samme, og delta på det samme aktivitetene. Dette må tilpasses barnet og barnegruppen, og hovedmålet er at barnet skal oppleve mestring og mening i hverdagen.

Å holde på med meningsfulle aktiviteter gir barna motivasjon til å lære mer, og det å finne ut hva som interesserer barna og hva de liker å holde på med er nøkkelen.

En hensiktsmessig organisering kan være å bruke prosjektgrupper som tar utgangspunkt i barna og deres interesser og erfaringer.

Likevel skal vi presentere nye tema og fag for barna, men det blir selve arbeidsmåten som blir avgjørende for om det kan gi mening for barna eller ikke. Der barna får bruke seg selv aktivt og bruke sine egne erfaringer og opplevelser omkring temaet gir mye bedre motivasjon for læring, enn at personalet formidler i mer form av voksenstyrt aktivitet. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt. De skal oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Barnehagens materiell og utstyr må stimulere til allsidig lek. Her kreves en reflektert holdning til kjønnsroller. Barnehagen skal legge til rette for at barn kan opparbeide mot og selvtillit til å være seg selv og velge fritt ut fra hvem de er, mer enn de forventninger som ligger i kjønnsrollene.

Livsmestring og helse

I Solstrålen barnehagen legger vi til rette for et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Vi gir barna støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med sine egne og andres følelser. Målet er at barna skal utvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger for å mestre livet og delta i et inkluderende fellesskap.

Behovet for bevegelse er naturlig nedlagt hos barn og favner både fysiske og psykiske sider av personligheten. Barna utvikles gjennom bevegelse. Vi vil i barnehageåret 2021 - 2022 fordype oss i bevegelse gjennom Musikk som er en del av fagområdet kropp, bevegelse og helse.

Barna skal tilegne seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse. Hygienerutiner som å vaske hender før måltider, etter toalettbesøk og når en kommer inn etter å ha vært ute. Her legger en gode vaner slik at de kan ivareta egen helse og livskvalitet.

Barna i Solstrålen barnehagen får et variert, allsidig og sunt tilbud om mat i barnehagen. Måltidene er satt sammen i samarbeid med kokk. De ansatte har fått kompetanseheving fra Fiskesprell [Fiskesprell - et nasjonalt kostholdsprogram - Fiskesprell](#) som har søkelys på sunne og barnevennlige måltider. Barna får gruppevis delta i matlaging, noe som er med på å utvikle matglede og stolthet over maten de har laget. Og det å smake på noe nytt har gått fra noe «skremmende» til «spennende».

De barna som har behov for det får mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. De barna som ikke sover, får tilrettelagt aktiviteter slik at kroppen får hvile. Eksempler på slike aktiviteter kan være å lese, perle, tegne eller å bygge med Lego.

Det er viktig at barna i en travel hverdag får tilstrekkelig med hvile for å utvikle god helse.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22.

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal ivareta en bærekraftig utvikling, og definisjonen på bærekraftig utvikling er at man skal imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sitt behov. (FNs verdenskommisjon for miljø og utviklings rapport – Vår felles fremtid)

For oss betyr dette at vi skal ilegge barna holdninger som fører til at barna vil ta vare på miljøet. Da må vi som voksne være gode forbilder og tilrettelegge for aktiviteter som rusken aksjon der vi har felles dugnad i barnehagen der vi rydder opp på uteområdet, rydder etter oss, plukker søppel på tur. Vi gjennomfører eksperiment sammen med barna hva som skjer når vi kaster plast i naturen, der de kan se hva som brytes ned og ikke. Plastikk har lang nedbrytbarhetstid i naturen.

Vi kan bli mer bevisste på å ikke lage mer mat enn det som trengs, og ikke forsyne oss mer enn det vi trenger. Barna skal få øve seg på å forsyne seg selv i lys av det. Som en del av planen å bli bedre på hva som kan gjenbrukes og gjenvinnes har vi allerede «Remidarommet» i barnehagen. Her samler vi på, og lagrer gjenbrusmateriale til kreativt bruk, lek, prosjekter, o.l.

Hvis noen har gjenbruksmaterialer hjemme eller på arbeidsplassen, som vi kan bruke tar vi gledelig imot dette. Gamle pappesker kan ombygges til dukkestuer. Avfall kan bli til skatt på denne måten. Vi ønsker også å fortsette med å plante inne og ute, men utvikle vår «kjøkkenhage» ute.

Læring

Barnet har et iboende læringspotensial. I kraft av sin nysgjerrighet, utforskertrang og egenaktivitet er barnet i stand til å søke lærdom selv. De ansatte er læringshjelpere og med forskere – vi tilrettelegger for barna. Opplevelse av mestring fremmer barnas lærelyst.

Barnet lærer i samspill med miljøet det er en del av. For barn er lek/samhandling med andre barn den viktigste læringskilde.

Livslang læring Livslang læring vil si at mennesket lærer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læringssituasjoner er flere: I samspill med andre - i anerkjennende samspill, i omsorgssituasjoner, i alle hverdagssituasjoner, i lek, vennskap. Her får barn en større forståelse av hva det vil si å være et medmenneske. I samspill med miljøet - førstehåndserfaringer hjemme, familie, venner, barnehage, i nærmiljøet, i estetiske og kulturelle opplevelser og i prosjektarbeid. I samspill med fysiske fenomener i omverdenen - om de kan mestre å skape selv med sin kropp og krefter, i undring, utforskning om fenomener i naturen, dyr og planter.

Sola kommune ønsker å være en trafikksikker kommune. Det vil si for barnehagen at vi har plan for opplæring i trafikksikkerhet til barna og at vi informerer foreldre om trafikksikkerhetsrutinene i vår barnehage. Informasjon om trafikksikkerhet for Solstrålen barnehage vil legges ut på kommunikasjonskanalen vår ist direkte, årsplan, virksomhetsplan og månedsbrev, foreldremøte og tett samarbeids med medlemmene i foreldrerådsutvalget (FAU)

Vi har valgt å lage vår egen plan for hvordan vi arbeider med trafikksikkerhet i barnehagene våre. Solstrålen barnehage er en trafikksikker barnehage. Vi ønsker å bli vært medlem i Trygg Trafikk. Vi vil bruke deres undervisningsmateriell som en del av det pedagogiske arbeidet med de eldste barna i barnehagen. Gjennom hele det siste barnehageåret før skolestart. Trafikksikkerhetsplanen inneholder sikkerhetstiltak på parkeringsplassen, trafikksikkerhet på tur, instruksjoner ved bruk av buss og drosje, trafikkopplæring hos de eldste barna og har fokus på at de voksne og de eldste barna er gode rollemodeller. Det er i samarbeid med foreldreutvalget i Solstrålen barnehage utarbeidet egne trafikksikkerhetspunkter som foreldrerepresentantene gjennomgår på foreldremøtet hver høst.

Dette er:

1. Trafikksikkerhetstiltak på parkeringsplassen
2. Trafikksikkerhet på tur
3. Bruk av buss, evt. drosje.
4. Trafikkopplæring hos de eldste barna
5. Gode rollemodeller
6. Sikkerhetstiltak på parkeringsplassen og sjekkliste trafikksikkerhet i barnehagen

5 åringen og rutiner for overgang mellom barnehage skole

Prosessmål:

Barns beste måte å lære på er ved å delta i estetiske læreprosesser, kroppslig tilnærming og barnets eget initiativ er sentralt. Dette er faktorer vi tilrettelegger for læring i barnehagen. «Learning by doing and reflection» (Dewey). Læring skjer gjennom handling og erfaring.

En trygg overgang og mestre starten på skolen Det er mange forventninger fra foreldre, besteforeldre om hva som forventes å kunne som for eksempel påkledning, personlig hygiene og hvordan de oppfører seg. Det kan være mange utfordringer som møter dem som det å være eldst i barnehagen til å være yngst på skolen. Derfor vil barnehagen i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna blir selvstendige. Vi vil forbedre barna på en ny tilværelse med færre ansatte som kan støtte.

Sola kommune har utarbeidet et hefte «Rutiner for overgang mellom barnehage og skole» <https://www.sola.kommune.no/f/p1/i830dbcca-2c70-43db-911f-bbfa9ca9e1e0/overgang-fra-barnehage-til-skole-og-sfo-2025-2028-l1070473.pdf> som har nedfelt en plan for et godt samarbeid for overgangen fra barnehage til skole. I heftet er det laget et årshjul som gir en oversiktlig fremstilling av arbeidet.

Overføring av informasjon fra barnehage til skole, Sfo

Barnehagen har overføringsavtaler med skolen barnet skal gå på. Da brukes dette skjemaet. [overforing-av-informasjon-fra-bhg-til-skole-og-sfo.pdf](https://www.sola.kommune.no/f/p1/i830dbcca-2c70-43db-911f-bbfa9ca9e1e0/overforing-av-informasjon-fra-bhg-til-skole-og-sfo.pdf) ([sola.kommune.no](https://www.sola.kommune.no))

Skolegruppen

5 års gruppe består av de eldste barna i barnehagen som får et eget opplegg det siste året i barnehagen.

Målet med gruppen er blant annet å skape en gruppetilhørighet der alle barna er godtatt og inkludert. Alle har noe å bidra med, og da er det viktig å trekke frem barnas sterke sider – og gi de utfordringer som de kan mestre, men likevel å ha noe å strekkes seg etter. (Vygotskij)

Barna vil bli utfordret til å løse oppgaver ved å samarbeide med hverandre. Oppgavene er tatt ut fra før-matematiske begreper, og et eksempel på en problemløsning er hvordan vi kan få steiner og pinner til å veie like mye.

Utgangspunktet for aktiviteter og opplegg i denne gruppen blir initiert ut fra barnas interesser, og det blir lagt vekt på å bruke en prosjektorientert tilnærmingstype. Undring sammen med barna skaper motivasjon til å søke ny lærdom og lærelysten styrkes.

Andre fokusområder for gruppen er å gjøre barna sosialt rustet til å møte en ny hverdag når de skal begynne på skolen. Da blir det naturlig å ha tema omkring vennskap og hvordan vi skal være med hverandre.

En innfallsvinkel er å bruke rollespill for å understreke gode og ikke gode samspill. Barnet kan gå inn i rolle, og får da mulighet til å sette seg inn i følelsen til rollekarakteren, uten at det er dem selv som person som blir utsatt. Barna skal også oppmuntres til å ha søkelys på de andre i gruppen og det de er «gode på» – dette kan eksempel organiseres ved at de skal tegne noe som en annen er god til.

Barnehagen legger vekt på å ha et godt samarbeid med skolen i overgangen til skolen, og barnehagen vil aktivt ta i bruk skolen som turområde og besøke skolen ved flere anledninger. Samtaler om barns tanker om skolestart, forventninger og «kriblinger i magen» blir et tema gjennom hele året.

Skolegruppen skal ha vanntilvenning på Solborg folkehøyskole. Målet er ikke at barna skal lære seg å svømme, men at de skal bli trygge i vann. Det vil være en stor fordel for barna når de begynner på skolen. De kan da mestre å være i garderobe med av - og påkledning, dusje sammen med andre og er kjent med svømmehall.

Prosjektorientert tilnærming

Vi ønsker å sette søkelys på prosjektarbeid som metode i årene fremover. Som voksne må vi være lydhøre og undre oss og forske sammen med barna. Barn viser stolthet over å mestre noe og er stadig på jakt etter å lære. De ansatte kan legge til rette for aktiviteter og opplevelser rundt et valgt tema.

Vi kan ha ulike prosjekter/temaer gående samtidig i større eller mindre grupper. Tidsperspektivet på et prosjekt kan vare fra kort tid til flere dager eller uker. Barna kan også selv starte mindre eller større prosjekt/temaarbeid. Det kan være noe barn er spesielt opptatt av f. eks biler, matlaging, edderkoppen eller skyggen av seg selv etc. Vi fortsetter arbeidet i personalgruppa med å bli trygge på prosjektarbeid som metode. Vi vil ha ekstra søkelys på å stille gode åpne spørsmål som gir næring til undring hos barna, og ha tid til å vente på at barna får svare.

Mål:

De ansatte legger til rette for barns medvirkning i arbeidet

Arbeidet utvikler seg ofte underveis

Prosessene underveis er det viktigste i denne måten å arbeide på, ikke produktet.

Alle barn er ikke med på alle prosjekter.

Hvordan vil vi gjøre det:

Vi vil ha flere avgrensede perioder for prosjektarbeid gjennom hele barnehageåret, enten fast dag eller en periode.

Da kan vi konsentrere oss fullt og helt om prosjektarbeidet.

Fagområder

Rammeplanen deler barnehagens innhold inn i sju fagområder for å kunne tilby et variert og allsidig pedagogisk tilbud.

Fagområdene er:

- o Kommunikasjon, språk og tekst
- o Kropp, bevegelse og helse
- o Kunst, kultur og kreativitet
- o Natur, miljø og teknikk
- o Etikk, religion og filosofi
- o Nærmiljø og samfunn
- o Antall, rom og form

Tverrfaglig arbeid i løpet av året

Personalet har utarbeidet progresjonsplaner for fagområdene over fem år slik at barna opplever nye perspektiv gjennom barnehagetiden. Vi bruker flere fagområder samtidig, dvs. vi arbeider tverrfaglig, både i uformelle og formelle læringssituasjoner og under prosjekt- og temaarbeid. Vi tilpasser arbeidsmåter, utstyr og organisering ut i fra barns alder, barnegruppens sammensetning, forutsetninger og behov.

Pedagogisk Dokumentasjon

Er en arbeidsmåte for refleksjon over de ansattes praksis. Hvordan gjør vi det hos oss, og hvorfor gjør vi det slik? Det er for å utfordre oss selv og bevisstgjøre eget syn på barn. Det er for å få egen læring og få nødvendig kunnskap om barn.

Mål: Alle barn skal ses på som kompetente som har evne, vilje og lyst til å utforske, lære og leke. Barna skal ha informasjon om hva som skjer i deres hverdag og det er å ha medvirkning i eget liv. Vi må vite noe om deres strategier for læring for best mulig kunne legge til rette for en meningsfull dag i barnehagen.

Hvordan vi gjør det: Prosjektarbeid mm

Merkedager og tradisjoner

Barnehagen har i løpet av året mange feiringer/tradisjoner. Tradisjoner er viktig for kulturforankring, tilhørighet og gjenkjennelse. Datoene og innholdet for disse dagene kan variere noe fra år til år. Dette vil komme fram i avdelingenes periodeplaner. Barnehagen kan gjennomføre alternative opplegg for barn

som av forskjellige årsaker ikke skal delta på aktiviteter som er forbundet med kristne tradisjoner. Barnehagen kan markere kulturtradisjoner fra andre livssyn representert i barnegruppa hvis det er ønskelig hos foresatte. Det vil bli sendt ut informasjon i forkant av hvert arrangement

Plan for merkedager og tradisjoner i Solstrålen barnehage

Aktivitet	Dato	Deltakere
Foreldremøte		Foreldre, personalet
Brannvernuke	uke 38	Barna og Personalet
Markering av Verdensbarnedagen	20. november	Barna og Personalet inviterer til foreldrekaffe
Lucia	13. desember eller dagen nærmeste datoen	Personalet, barna, foreldre
Julearrangement i regi av FAU	Desember	Barna og foreldre
Karneval	Februar	Barna og Personalet
Markering av barnehagedagen	Mars	Barna og Personalet
Påskeaktiviteter	Mars/april	Barna og Personalet
Påskefrokost	Mars/april	Barna og Personalet, Foreldre, besteforeldre og søsken
Grunnlovsdagen	Mai	Barn, personalet (Foreldre går i tog sammen med barna på 17. mai)
Dugnad i regi av FAU	April/Mai	Foreldre, personalet
Avslutning for barn som slutter	Juni	Barna og personalet
Overnatting for 5. åringer	Juni	skolegruppen, personalet og foreldre
Sommerfest – grillfest i regi av FAU	Juni	Barn og foreldre
Familier som ønsker at barnehagen skal markere spesielle høytider kan ta kontakt med barnehagen.		

Læring i hverdagssituasjoner

Barn lærer hele tiden og de lærer uansett hva vi voksne måtte mene om hva de bør lære eller hvordan de bør lære (skjult læring). Barna lærer ikke bare i de planlagte læringssituasjonene, men også alminnelige læringssituasjoner, ofte kalt for hverdagssituasjoner. For å sikre god kvalitet på læringsmiljøet, har vi formulert mål og metoder for hvordan vi skal jobbe i de ulike situasjonene, og vi bruker dem i løpende vurdering av vårt arbeid på avdelingsmøter.

Plan for kvalitet og læringspotensial i hverdagsituasjoner

HVERDAGSITUASJON	MÅL	HVA GJØR VI
Levering	- Barn og foreldre skal bli tatt godt imot - Positiv avskjed mellom barn og foreldre	- Ha barnet i fokus - anerkjennende væremåte - Møte barnet med hei, kjekt å se deg, og bruke barnets navn - Vise interesse for barnet - Ta imot beskjeder og notere ned - Personalet trøster hvis barnet er lei seg - Barnet kan vinke til foreldrene hvis de ønsker
Måltider	- Dekke behovet for mat og drikke - Ha variert og næringsrikt kosthold - Erfare gode voksenmodeller i forhold til god" bordskikk" - Trene på sosiale ferdigheter, hjelpe hverandre - Språkutvikling/begrepstrening	- Lunsj og frukt serveres i barnehagen, frokost er medbrakt - Dekker bord sammen med barna - Er bevisst på hvilken mat vi serverer i barnehagen. - Hjelper barna og oppmuntrer til å klare å smøre maten selv. - Samtaler med barna - anerkjennende væremåte - Ha god tid - Takker for maten - Er gode bevisste rollemodeller
Stell/toalettbesøk	- Omsorg og nærhet - Kroppsbevissthet - Begrepstrening - Helse og renslighet	- Hjelp barna ved toalettbesøk - Minne barna på toalettbesøk og at de skal vaske hender med såpe etter toalettbesøk - Vi setter ord på det vi gjør og på barnas kroppsdeler - Vi bruker tid og samtaler med barna under bleieskift
Garderobe situasjonen	- Selvstendighetstrening - Grov motorisk utvikling - Begrepstrening - God voksenrelasjon - nærhet	- Oppmuntrer og trener på av. - og påkledning - Gir barna utfordringer ut fra ferdighetsnivå. - Vi lytter, bekrefter - Setter ord på kroppsdeler - anerkjennende væremåte - Voksen bevisst på å gi nærhet og god omsorg.
Søvn/hvile – spesielt på småbarnsavdeling	- Dekke det individuelle behovet for søvn og hvile - Stimulere til at barna skal få slappe av	- Ha faste rutiner med faste soveplasser for de minste (i egen vogn) - Leser eller har rolige aktiviteter slik at barna får hvile seg

HVERDAGSITUASJON	MÅL	HVA GJØR VI
Utelek/turer	- Stimulere barns motoriske utvikling - Gi barna fysiske utfordringer	- Legger til rette, oppfordrer og deltar i lek sammen med barna

	- Skape trivsel - Gi barna trygghet - Erfare livssyklus til planter og dyr - Erfare og oppleve farge og form i naturen - Styrke begrepsforståelse - Få inspirasjon til estetiske uttrykk	- Gir oppmerksomhet til hvert enkelt barn - Går jevnlig turer på ulikt underlag - Oppmuntrer til klatring - Ansatte som viser glede sammen med barn - Gir barna utfordringer som de kan klar - Gi barna nødvendig trafikkopplæring når de ferdes på tur i nærmiljøet. De skal lære trafikkregler for fotgjengere. Lære å bruke sansene sine og at de må bruke bilbelte, refleks og sykkelhjelmer.
Lek «Det viktigste er å få leke» Å leke sammen skaper en følelse av felleskap og legger grunnlag for vennskap mellom barn (Öhman, 2012:107)	- Leken er et mål i seg selv - Stimulere barns evne til rolletaking og fantasi - Legge til rette for barns vennskap - Stimulere barns språkutvikling - Stimulere barns sosiale utvikling	- Finne barnets fokus i lek, lytte, bekrefte, veilede og benevne ønsket atferd (anerkjennende væremåte). - Legge til rette for god og variert lek. - Sette av tid til lek - Støtte barnas initiativ til lek og hjelpe dem videre dersom leken stagnerer. - Tilrettelegger aktiviteter som gir impulser og inspirasjon til lek
Samlingsstund	- Lytte til hverandre - Øve konsentrasjonen - Erfaringer om tilhørighet og fellesskapsfølelse - Læringsarena - Turtaking – hver sin tur - Barn skal medvirke	-Lære sanger, rim og regler -Motiverer barna til å stå fram foran andre - Lytte til barnas meninger og ønsker - anerkjennende væremåte - Øver på å sitte i ro en viss tid - Bruker hånddokker, konkrete og figurer til å visualisere innholdet - Høytlesing
Aktiviteter ledet av personalet	-Skal være lystbetont - Gi impulser for uttrykk og la barna utvikle alle sansene gjennom varierte aktiviteter - Barna skal utvikle seg på alle områder	-Forbereder og tilrettelegger aktivitetene på forhånd ut fra hva barn er opptatt av. - Vurdere om barna skal deles i mindre grupper - Ta utgangspunkt i barns interesser og progresjon i fagområdene – (progresjonsplaner for fagområdene)
Henting	- God informasjon til foreldre - Positiv kommunikasjon - Godt samarbeid mellom personal og foreldre	- Fortelle om dagens hendelser - hvem barnet har lekt med og lignende. - Gi relevant informasjon

Hvordan vi ønsker å arbeide mot visjonen og målene - Visjonen

Skal gjenspeiles i de ansatte væremåte i barnehagens hverdag, i alle spontane situasjoner og i temaer og aktiviteter ledet av personalet. For lettere å kunne nå hovedmålene, har vi konkretisert noen av dem i delmål og arbeidsmåter vi kan registrere for å vurdere om vi er på vei til målene. Femårige progresjonsplaner for fagområder tar utgangspunkt i Rammeplanen om barnehagens innhold.

Handlingsplan for omsorg og trygghet

Mål	Arbeidsmetoder	Vurdering
Barnet kjenner seg trygg og opplever god fysisk og psykisk omsorg	- Anerkjennende voksne - Autoritativ oppdragerstil - Gode tilvenningsrutiner - Barna blir tatt godt imot om morgningen - Gode rutinesituasjoner - Godt foreldresamarbeid	- Bruker praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon av voksenrollen. - Tilvenningstiden blir evaluert underveis og i ettertid - Morgenrutinene blir evaluert og diskutert på avdelingsmøter og møter på tvers med de andre avdelingene. – - Lean blir brukt som redskap for å få rutinesituasjonene til å fungere best mulig - Brukerundersøkelse – hvert 2 år. - Foreldre blir oppfordret til å gi beskjed til oss hvis det er noe de vil diskutere eller har spørsmål om

Handlingsplan for medvirkning i samsvar med alder og modenhet

Mål	Arbeidsmetoder	Vurdering
Barnet opplever medvirkning i samspill med andre i planlegging og vurdering av innholdet i barnehagen, i samsvar med alder og modenhet	- Bekrefter barns signal - Tar hensyn til barns vennskap ved gruppeinndeling - Gir barn tid og rom til lek - Ansatte som tar utgangspunkt i barns interesser - Barns interesser tas hensyn til ved tilrettelegging av det fysiske rom - Barns ytringer blir tatt på alvor - Har mulighet til å leke med en "venn" selv om den går på en annen avdeling - Ansatte som kan være fleksible – og legge vekk planer når uforutsette hendelser eller muligheter oppstår - Barn som tar bilde med kamera - Personal som er NYSGJERRIGE - Prosjektarbeid	- Pedagogisk dokumentasjon - barns læringsprosesser - Samtale med barna etter en aktivitet – hva sitter de igjen med av erfaringer og tanker – - Personalet reflektere over hvordan vi kan legge til rette for at barna skal være med å planlegge - Observasjon av lek - Praksisfortellinger - Barnesamtaler

Handlingsplan for positivt samspill og lek

MÅL	ARBEIDSMETODER	VURDERING
Legge til rette for felleskapsopplevelser som stimulerer til vennskap	- Tilstedeværende voksne i barns lek - Observere leken	- Foreldresamtaler - Barnesamtaler –

Personalet skal stimulere til at barna lærer seg sentrale elementer for å kunne delta i lek som evne til empati, utsette egne behov og evne til selvregulering	- Tilrettelegge lekegrupper - Følger barns spor og hjelper dem å sette ord på følelser og opplevelser - Legge til rette for lek og aktiviteter som fremmer turtaking - Ta vare på vennskap ved gruppedeling - Personalet veileder barna i leken - Rollespill	- Praksisfortellinger - Lek – observasjoner - Barnas lek skal evalueres med en reflektert holdning kontinuerlig på avdelingsmøter gjennom hele barnehageåret
---	---	--

Handlingsplan for anerkjennelse og respekt for identitet og kultur

MÅL	ARBEIDSMETODER	VURDERING
Barnet opplever anerkjennelse Barnet skal utvikle en positiv selvfølelse Barnet opplever respekt for sin identitet og kultur	- Personalet lytter og bekrefter barnas signaler, tanker og ideer - Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og det barna er gode på - Temaarbeid om vennskap og verdier som inkludering og samhold - Ved valg av tema tar et hensyn til barnet og foreldrenes kulturelle identitet, tradisjon og kultur - Foreldrene lærer oss viktige ord og uttrykk i det språket barnet er trygg	- Barnegruppen evalueres på avdelingsmøter – hvordan barnet har det på avdelingen og om de er inkludert og hva barnet har behov for å støtte barnet videre - Foreldresamtaler - Samtaler med barna om hvordan de har det i barnehagen

	på hjemmefra under tilvenning og så lenge barnet har behov. - Markerer FNs internasjonale barnedag 20 november https://www.fn.no/om-fn/fn-dager-kalender/kalender/fns-internasjonale-barnedag - Vi henger opp flagg fra alle land som er representert på avdelingen - Bilde dokumentasjon – laget av foreldre ved oppstart. (Hus) – bok - Ta bilde av barna som utgangspunkt for samtale (med barna)	
--	---	--

Vurdering

Vurderingen danner grunnlaget for vårt videre arbeid med barna og for å sjekke ståsted i forhold til fastsatte planer. Vi søker å ta barnets perspektiv i vurderingsarbeidet ved å ha søkelys på barnas erfaringer og opplevelser i barnehagehverdagen.

Plan for vurdering i Solstrålen barnehage

Hva skal evalueres	Arbeidsmåter	Evaluering (hvem og når)
Barns trivsel og utvikling	- Samtaler med barna - Observasjon - Bussen - Relasjonskartlegging	- Foreldresamtaler 1-2 ganger i året Ansvar pedagogisk leder - Avdelingsmøter – hele personalet - Personalmøter – hele personalet - Planleggingsdager

	- Pedagogisk leder følger med på barnets utvikling om det er aldersadekvat – språklig, motorisk, sosial/emosjonell (lekekompetanse) - Pedagogisk leder tar kontakt med andre instanser ved behov (PPT, familiesenter, BUP etc.)	
Voksenrollen	- Kollegaveiledning på avdelingsmøter og pedagogisk ledermøter - Personalet skal være oppdatert faglig – faglitteratur og rammeplan og Sola kommune sine styringsdokumenter. - Mål for egenutvikling - Praksisfortelling - Hospitering – lære av hverandre - Observere hverandre - Medarbeidersamtaler	- Refleksjonsoppgaver på avdelingsmøter og personal/planleggingsdager - Alle ansatte setter seg mål sammen med sin leder for egenutvikling, som skal evalueres - Praksisfortellingene samles opp og går gjennom for å evaluere hvert halvår - Veiledning går på rundgang og alle skal bidra hvert halvår
Foreldresamarbeid	- Fast foreldremøte på høsten – informasjon - Dugnad - Foreldrekafe – oktober - Luciafrokokost – desember - Påskefrokokost – april - Faste møter for FAU og SU - Foreldremedvirkning - Daglig kontakt ved levering og henting av barn - Foreldresamtaler	- Foreldresamtaler 1-2 ganger pr år (pedagogisk leder) - Brukerundersøkelser hvert 2 år - Foreldremøter
Barnehagens planer	Månedspaner, årsplaner og virksomhetsplan som er utarbeidet med utgangspunkt i Rammeplan og Lov om barnehager	- Evalueres underveis og etter periode Ansvar pedagogisk leder og styrer

PROGRESJONSPLAN

Aktiviteter vi tilbyr:	Mål for personalets arbeid:
1-3 åringer:	
- Enkle rim, regler og sanger - Eventyr med konkrete som for eksempel Bukkene Bruse, Muldvarpen som ville vite hvem som hadde bæsjet på hodet sitt. - Pekebøker/bildebøker	- Vi tilrettelegger for gode aktiviteter som fremmer språkutviklingen gjennom samspill og danning. - Vi er tilstede der barna er på golvet. - Vi lytter, ser og tolker barna signaler - Vi kjenner betydningen av de signalene barna gir.

- Turtaking - Repetisjon – gjentar sanger og samlinger flere ganger. - «Bade» barna i ord – vi bruker språket aktivt i alle situasjoner ved for eksempel bordsituasjon, stell og på/ avkledning. - Alle barn har «huset mitt», som brukes aktivt i kommunikasjon med barnet.	- Vi bekrefter, benevner og gjentar ord riktig - Vi skaper et språkstimulerende miljø i alle hverdagssituasjoner som påkledning, måltid, bleieskift med mere. - Vi er tilgjengelige tilretteleggere og kan delta i ulike typer lek - Vi introduserer enkle begreper som beskriver følelser - Vi skriver navn på tegninger sammen med barnet
3-5 åringer:	
- Rim, regler og sanger - Eventyr og dramatisering med konkrete for eksempel Gullhår, Plass bak på kosten og Gruffalo. - Bildebøker med tekst. - Turtaking, ikke avbryte andre, men vente på tur. - Repetisjon - Gode samtaler med turtaking og felles fokus. - Alle barn har «huset mitt», som brukes aktivt i kommunikasjon med barnet.	- Vi tilrettelegger for gode aktiviteter som fremmer språkutviklingen gjennom samspill og danning. - Vi er tilstede der barna er på golvet. - Vi lytter, ser og tolker barna signaler - Vi kjenner betydningen av de signalene barna gir. - Vi bekrefter, benevner og gjentar ord riktig - Vi skaper et språkstimulerende miljø i alle hverdagssituasjoner som påkledning, måltid, bleieskift med mere. Vi setter ord på det vi gjør og ser sammen med barnet. - Vi er tilgjengelige tilretteleggere og kan delta i ulike typer lek - Vi introduserer enkle begreper som beskriver følelser - Vi skriver navn på tegninger sammen med barnet

Kompetanseplan – Solstrålen barnehage

	2023 - 2024	2023 - 2026
Hva	Partnerskap Regional kompetanseutvikling (Rekomp)	Lærende felleskap

Hvordan	Det vil skje på avdelingsmøter, pedagogisk leder møter og personalmøter med praktisk trening på egen arbeidsplass. Veiledning fra ressursansvarlig	Alle ansatte skal bli kjent med innholdet for barnehagens planer og verdier. Hvordan tolker vi dem og hvordan vil vi bruke dem i praksis. Vi vil øve oss og stille kritiske spørsmål til egen praksis på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og pedagogisk leder møter, Reflekterende møter med barne- og ungdomsarbeider
Hvorfor	For å kartlegge og forstå behov for å kunne gjøre fornuftige tiltak. - kontinuerlig forbedring-medarbeiderskap -følge dagens krav til barnehage Implementere nytt lovverk og planer i virksomheten Få kunnskap om hvordan vi best kan legge til rette for et Inkluderende felleskap	Det er store endringer i samfunnet og barnehagen som intuisjon. Hvordan nå målet om å være en lærende barnehage er viktige spørsmål vi må stille for å nå ønsket målsetting.
Evaluerings	Kontinuerlig – Forankring	Kontinuerlig – Forankring

Årshjul for kompetanseplan, ansatte i Solstrålen barnehage

	Pedagogisk leder/ Virksomhetsleder	Assistent/Fagarbeider
August	August Planleggingsdag Planlegge sammen og avdelingsvis, kritisk refleksjon over egen praksis. Hvordan viser vi et inkluderende fellesskap?	Planleggingsdag Planlegge sammen og avdelingsvis, kritisk refleksjon over egen praksis. Hvordan viser vi et inkluderende fellesskap? Førstehjelpskurs
September	Foreldremøte for å sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet (KD, 2017) Styremøte for virksomhetsleder, Personalmøte Brannvernuke	Foreldremøte for å sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet (KD, 2017) Gjennomgang av trafiksikkerhet og trafikkopplæring i Solstrålen barnehage Planlegge brannvernuke, foreldremøte - tema
Oktober		
November	Planleggingsdag Personalmøte	MarteMeo
Desember		
Januar	Planleggingsdag felles for alle barnehagene på Sola kulturhus, Styremøte Personalmøte	Planleggingsdag Personalmøte
Februar	Personalmøte Samarbeidsutvalgsmøte	Personalmøte
Mars		Fagdag Bua/assistenter
April	Samarbeidsutvalgsmøte Fagdag pedagoger	Samarbeidsutvalgsmøte
Mai	Planleggingsdag Personalmøte 09.05	Personalmøte
Juni	Samarbeidsutvalgsmøte Overnatting Sommerfest Ferieplan for 2026	Samarbeidsutvalgsmøte Overnatting FAU